

NOTĂ DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea Codului fiscal nr.1163/1997
(privind impozitele directe)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul de lege pentru modificarea Codului fiscal nr.1163/1997 (privind impozitele directe) a fost elaborat în vederea îndeplinirii măsurilor prioritare pentru alinierea legislației naționale la legislația europeană relevantă, precum și executării Programul național de aderare pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin *Hotărârea de Guvern nr.306/2025*, capitolul 16 (Fiscalitate).

Pe cale de consecință, pentru a asigura compatibilitatea legislației naționale cu acquis-ul comunitar în domeniul impozitării dobânzilor, royalty și a dividendelor, aplicării legislației fiscale aferent societăților străine controlate (SSC), s-a constatat necesitatea elaborării prezentului proiect de act normativ.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Consiliul European a decis să-i acorde Republicii Moldova statut de țară candidată pentru aderare la Uniunea Europeană, fapt ce impune depunerea unui efort sporit în accelerarea proceselor de armonizare aprofundată a legislației naționale (inclusiv și în partea ce ține de modificarea impozitării dividendelor, dobânzilor, royalty repartizate între societăți asociate din state membre ale Uniunii Europene) la cadrul juridic al Uniunii Europene.

Totodată, potrivit programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr.306/2025*, capitolul 16 (fiscalitate), Republica Moldova urmează să armonizeze legislația națională la Directiva 2003/49/CE a Consiliului din 3 iunie 2003 privind sistemul comun de impozitare, aplicabil plăților de dobânzi și de redevențe efectuate între societăți asociate din state membre diferite, precum și la Directiva 2011/96/CE a Consiliului din 30 noiembrie 2011 privind regimul fiscal comun care se aplică societăților – mamă și filialelor acestora din diferite state membre.

Actualmente, aplicarea legislației fiscale naționale doar pe teritoriul Republicii Moldova, în partea ce ține de impozitarea veniturilor obținute din dobânzi, dividende și royalty asigură o conformare la nivel înalt, care, urmare a mai multor îmbunătățiri pe parcursul unei perioade îndelungate, a exclus unele carențe din prevederi care puteau fi tratate dual. Aceasta se datorează și faptului că, Republica Moldova are semnate tratate de evitare a dublei impuneri cu 51 de state.

Însă, în cazul în care Republica Moldova va deveni stat membru al Uniunii Europene, prevederile actuale aferent impozitării veniturilor obținute din dobânzi, dividende și royalty de către societățile asociate, vor deveni inaplicabile chiar dacă legislația fiscală națională este consolidată cu prevederile din convenții bilaterale de evitare a dublei impuneri. Or, piața unică a UE are caracteristica unei piețe interne și operațiunile efectuate între entități din diferite state membre UE nu ar trebui să fie supuse unui regim fiscal mai puțin favorabil decât cel aplicabil aceluiași operațiuni efectuate între entități din același stat membru. Respectiv, este necesar să se garanteze că plata dobânzilor, royalty și dividendelor este impozitată o singură dată într-un stat membru, inclusiv în Republica Moldova. Neajustarea Codului fiscal la prevederile legislației UE odată cu aderarea Republicii Moldova la UE va impune impozitarea dublă a veniturilor obținute de contribuabili sub formă de dobânzi, royalty și dividende atât de statul plătitor, cât și de statul beneficiar al acestor plăți.

De asemenea, odată cu intrarea în vigoare a noilor propuneri, va fi asigurată neutralitatea fiscală la plata dividendelor, conform cărora profiturile pe care o filială le distribuie societății-mamă să fie exceptate de impozitul reținut la sursă, astfel, fiind eliminată dubla impozitare a acestor venituri la nivelul societății – mamei.

Desigur, neajustarea legislației fiscale cu prevederile din Directivele UE aferente vor afecta exclusiv contribuabilii care obțin venituri sub formă de dobânzi, royalty și dividende în statele membre UE.

Totodată, actualele priorități politice în ceea ce privește impozitarea internațională subliniază necesitatea de a garanta faptul că impozitele sunt plătite acolo unde sunt generate profiturile și valoarea. Prin urmare, este esențial să se restabilească încrederea în echitatea sistemelor fiscale și să se permită guvernelor să își exercite în mod efectiv suveranitatea fiscală. Aceste noi obiective politice au fost transpuse în recomandări de măsuri concrete în contextul inițiativei împotriva erodării bazei impozabile și a transferului profiturilor (BEPS) de către Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Consiliul European a salutat aceste lucrări în concluziile sale din 13-14 martie 2013 și din 19-20 decembrie 2013. Ca răspuns la necesitatea unei impozitări mai echitabile, Comisia, în comunicarea sa din 17 iunie 2015, stabilește un plan de acțiune pentru impozitarea echitabilă și eficientă a întreprinderilor în Uniunea Europeană.

În acest sens, normele privind societățile străine controlate (SSC) au ca rezultat reatribuirea veniturilor unei filiale controlate care este supusă unui impozit scăzut către societatea-mamă. Ulterior, societatea-mamă devine impozabilă pentru aceste venituri atribuite în statul membru în care are rezidența fiscală.

În partea ce vizează de mecanismele de soluționare a litigiilor fiscale prevăzute la Directiva (UE) 2017/1852, este de subliniat, că actualmente acest proces se realizează în temeiul art.25 din Convenția model privind evitarea dublei impuneri și prevenirea evaziunii fiscale, aprobate de OCDE în 2017. Totodată, având ca prioritatea armonizarea legislației naționale, inclusiv procedurile privind soluționarea litigiilor fiscale generate de interpretarea și aplicarea acordurilor și convențiilor care prevăd evitarea/eliminarea dublei impuneri, este necesar racordarea procedurilor interne la cele reglementate la nivelul Uniunii Europene.

Adoptarea modificărilor propuse vor asigura continuarea procesului de transpunere a legislației în vigoare și facilitarea procesului de integrare în piața comună a Uniunii Europene.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1 Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect de act normativ prevede norme de modificare și completare a Titlului II (Impozit pe venit) și Titlul V (Administrare fiscală) din Codul fiscal prin stabilirea de noi prevederi, precum:

1. Eliminarea oricărei forme de impozitare a dobânzilor și royalty în statul membru de unde provin aceste plăți.

Proiectul de lege prevede introducerea unui nou Capitol 11¹ la Titlul II din Codul fiscal, conform căruia veniturile obținute sub formă de dobândă sau royalty a căror sursă este Republica Moldova să fie scutite de impozitul pe venit reținut la sursă de plată doar în cazul în care beneficiarul efectiv ai dobânzilor sau royalty este o societate al unui stat membru UE sau o reprezentanță permanentă situată în alt stat membru UE sau o reprezentanță permanentă al unei societăți dintr-un stat membru. Aceste norme transpun *Directiva 2003/49/CE a Consiliului din 3 iunie 2003 privind sistemul comun de impozitare, aplicabil plăților de dobânzi și de redevențe efectuate între societăți asociate din state membre diferite.*

Astfel, neimpozitarea se aplică doar dacă sunt îndeplinite anumite condiții:

a) societatea beneficiară sau cea plătitoare de dobânzi sau royalty deține minimum 25% din cota de participație cu drept de vot în capitalul celeilalte entități sau o societate terță (rezident al unui stat membru UE) are, în mod direct, minimum 25% din cota de participație cu drept de vot atât în capitalul primei societăți, cât și în capitalul celei de-a doua societate;

b) cota de participație sau pachetul minim de participațiuni este deținută pentru o perioadă neîntreruptă de cel puțin 12 luni;

c) societatea beneficiară și cea plătitoare corespunde unei din formele organizatorico-juridice prestabilite în proiectul de lege;

d) entitatea beneficiară este rezident al unui stat membru al UE; și

e) este supusă unuia dintre impozite enumerate în anexă la proiect, fără a fi scutită de impozit, sau unui impozit care este identic ori, în esență, similar și care este stabilit după data intrării în vigoare a prezentului articol, în plus sau în locul acelor impozite existente și reglementate în proiectul de lege.

Mai mult ca atât, proiectul de lege prevede norme ce țin de acordarea dreptului la restituirea impozitului pe venit reținut la sursă din dobânzi sau royalty care erau eligibile pentru scutire de la acest impozit, precum și concretizarea cazurilor când nu se acordă această scutire de la impozitul pe venit. Astfel, procesul de restituire a impozitului, precum și termenele stabilite sunt strict în corespundere cu prevederile art.1 alin.(16) din Directiva 49/2003, aceasta fiind efectuată în termen de un an de la primirea cererii și a informațiilor justificative.

Totodată, este important de menționat că, conform Directivei 2003/49/CE, statul membru are dreptul să reglementeze mecanismul de administrare a scutirii de la plata a impozitului pe venit reținut la sursă, acesta fiind sub forma de garanție bancară acordată Serviciului Fiscl de Stat.

Astfel, societatea plătitoare va avea dreptul de a nu reține impozitul pe venit la sursă de plată cu condiție că beneficiarul efectiv a dobânzilor și royalty prezintă Serviciului Fiscal de Stat o garanție bancară în mărimea egală a impozitului pe venit care ar fi fost reținut dacă nu s-ar aplica scutirea. Scutirea de la impozitul pe venit devine definitivă, iar garanția expiră la data la care minimum din cote de participațiuni este deținut cel puțin timp de 12 de luni neîntrerupt.

2. Neimpozitarea dividendelor și altor forme de repartizare a profitului achitate societăților mamă din Republica Moldova de către filialele rezidente într-un stat membru al UE și a dividendelor și altor forme de repartizare a profitului achitate societăților mamă dintr-un stat membru al UE de către filială din Republica Moldova.

Scopul Directivei 2011/96/CE a Consiliului din 30 noiembrie 2011 privind regimul fiscal comun care se aplică societăților – mamă și filialelor acestora din diferite state membre este de a facilita funcționarea pieței interne europene prin eliminarea dublei impozitări a veniturilor distribuite între filiale și societăți-mamă din Uniunea Europeană. Astfel, statul filialei nu reține impozit la sursă de plată asupra dividendelor sau altor forme de repartizări a profitului distribuite către societatea-mamă din alt stat membru, dacă sunt respectate condițiile directivei.

Directiva stabilește lista de societăți care vor cădea sub incedența scutirii prevăzute, acestea având statut de societăți pe acțiuni, societățile cu răspundere limitată, anumite cooperative, casele de ajutor reciproc, băncile de economii, fonduri, societățile comerciale europene și societățile cooperative europene.

Este important de menționat că, aceste societăți trebuie să aibă rezidența fiscală pe teritoriul Uniunii Europene și trebuie să facă obiectul impozitului pe profit, fără posibilitatea unei opțiuni sau excepții. Statutul de societate-mamă se acordă unei societăți comerciale dintr-un stat membru al UE care deține minimum 10 % din capitalul unei societăți comerciale (filiale) aflate în alt stat membru.

În sensul prevederilor menționate, proiectul de lege prevede completarea Codului fiscal cu art.71¹ și cu art.80², care vor asigura neimpozatarea dividendelor și altor forme de distribuire a profiturilor, atât la nivel de filială, cât și la nivel de societate-mamă.

Această scutire va fi acordată dacă sunt îndeplinite următoarele cerințe:

- (1) societatea – mamă deține acțiuni sau cota de participație minimum 10% din capitalul filialei;
- (2) acțiunile sau cota de participație este deținută de cel puțin 12 de luni; și
- (3) filiala care efectuează distribuirea profitului, inclusiv sub formă de dividende, este supusă unui impozit pe venit într-un stat membru al UE, prevăzut în proiectul de lege.

Totodată, cerințele de neimpozitare a profitului distribuit către societatea – mamă este strict legată de condițiile ce trebuie să le îndeplinească filiala, și anume:

- a) are una din formele organizatorico-juridice prestabilită în proiectul de lege;
- b) este rezident al unui stat membru UE; și
- c) achită unul dintre impozitele stabilite în unul din state membre al UE conform listei prevăzute în proiectul de lege, fără posibilitatea de a fi scutită de impozitul respectiv.

Astfel, transpunerea prevederilor Directivei menționate ajută la crearea unui sistem fiscal comun pentru grupările de societăți din UE, sporind astfel eficiența pieței interne.

3. *Introducerea normelor aferent societățile străine controlate (SSC)*

Proiectul prevede introducerea Capitolului 11³ la Titlul V din Codul fiscal, care va include normele aferent societățile străine controlate (SSC), fiind transpuse prevederile art.7 și art.8 din *Directiva (UE) 2016/1164 a Consiliului din 12 iulie 2016 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne.*

Scopul Directivei 2016/1164 este de a stabili norme comune pentru a combate evaziunea fiscală de către companii, prevenind astfel planificarea fiscală agresivă care afectează funcționarea pieței interne a Uniunii Europene. Directiva introduce măsuri în patru domenii specifice pentru a asigura un nivel minim de protecție a pieței interne în fața acestor practic.

Astfel, introducerea normelor privind societățile străine controlate (SSC) au drept scop impozitarea profiturilor transferate de grupuri de întreprinderi către filiale controlate în jurisdicții cu venituri reduse. Regulile SSC redistribuie veniturile unei filiale străine controlate cu impozitare redusă societății sale mamă mai impozitate. În consecință, societatea-mamă este obligată să impoziteze aceste venituri în țara sa de reședință.

Astfel, o societate străină controlată este considerată orice persoană juridică sau reprezentanță permanentă care au rezidența fiscală sau sunt înregistrate într-un stat străin și care întrunesc cumulativ următoarele condiții:

a) persoana juridică rezidentă, singură sau împreună cu persoane afiliate, deține o participație directă sau indirectă mai mult de 50% din drepturile de vot sau deține direct sau indirect mai mult de 50% din capitalul sau are dreptul să primească mai mult de 50% din profiturile persoanei juridice sau reprezentanței permanente care are rezidența fiscală sau este înregistrată într-un stat străin;

b) impozitul pe venit plătit efectiv de către persoana juridică sau reprezentanța permanentă în țara care are rezidența fiscală sau este înregistrată, este mai mic decât diferența dintre impozitul pe venit care ar fi fost perceput de la persoana juridică sau reprezentanța permanentă în conformitate cu prevederile legislației fiscale ale Republicii Moldova și impozitul pe venit plătit efectiv de către persoana juridică sau reprezentanța permanentă în țara care are rezidența fiscală sau este înregistrată.

La calcularea bazei impozabile se vor include următoarele venituri:

1) veniturile nedistribuite ale societății străine controlate care au provenit din următoarele:

a) dobânzi sau orice alte venituri generate de active financiare;

b) royalty (redevențe) sau orice alte venituri generate de drepturi de proprietate intelectuală;

c) dividende și venituri din înstrăinarea participațiilor cu drept de vot sau din transferul acestora;

d) venituri din leasing financiar;

e) venituri din activități de asigurare, activități bancare sau alte activități financiare;

f) venituri de la societăți care le obțin din bunuri și servicii cumpărate/achiziționate de la persoane afiliate, definite conform art.226¹⁷, sau vândute/livrate acestora, fără nicio valoare economică adăugată sau cu o valoare adăugată redusă.

2) veniturile nedistribuite ale societății străine controlate care au rezultat din acorduri neautentice instituite cu scopul principal de a obține un avantaj fiscal, în sensul art.189¹.

De asemenea, proiectul stabilește reguli de atribuire a veniturilor, norme aferent evitării dublei impuneri, prezentarea Informației privind societățile străine controlate și sancțiuni în cazul neprezentării Informației.

Scopul principal este acela de a descuraja circulația artificială a veniturilor către entitățile situate în locuri cu impozite mai mici sau fără taxe, precum și creșterea echității fiscale între companiile orientate local și cele cu structuri internaționale.

4. *Reglementarea mecanismelor de soluționare a litigiilor fiscale*

Scopul Directivei (UE) 2017/1852 a Consiliului din 10 octombrie 2017 privind mecanismele de soluționare a litigiilor fiscale în Uniunea Europeană este de a îmbunătăți sistemul de soluționare a litigiilor privind acordurile de evitare dublei impuneri între țările UE, oferind astfel cetățenilor și întreprinderilor o mai mare siguranță și decizii mai prompte. Aceasta se referă, în special, la litigii privind impozitarea dublă sau multiplă - în cazul în care două sau mai multe țări solicită dreptul de a impozita aceleași venituri sau profituri.

Directiva se aplică tuturor contribuabililor care sunt supuși impozitelor pe venit și pe capital acoperite de tratatele fiscale bilaterale.

Astfel, se propune completarea Codului fiscal cu articolul 274², potrivit căruia, orice persoană fizică sau juridică care consideră că interpretarea și aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat a acordurilor/convențiilor privind evitarea/eliminarea dublei impunerii, la care Republica Moldova este parte, ar putea conduce la dublă impunere, poate depune o plângere privind litigiului constat, solicitând soluționarea acesteia.

Este important de menționat, că propunerea respectivă transpune doar art.3 alineatul (1) din Directivă, iar celelalte prevederi vor fi transpuse prin actul normativ secundar, având în vedere că urmează a fi reglementată o procedura privind soluționarea litigiilor fiscale generate de interpretarea și aplicarea acordurilor și convențiilor care prevăd evitarea/eliminarea dublei impunerii.

Prevederile prezentei legi vor intra în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, cu excepția prevederilor care reglementează implementarea normelor aferent societăților străine controlate (SSC) și a mecanismelor de soluționare a litigiilor, care vor intra în vigoare la 01 ianuarie 2028, deoarece aceste reglementări sunt concepute nu doar pentru statele membre UE, dar și pentru țări în vederea evitării transmutării profitului în jurisdicții cu taxe mai mici sau cu regimuri fiscale mai relaxate, precum și soluționării litigiilor fiscale urmare a aplicării acordurilor și convențiilor de evitare a dublei impunerii.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Ca opțiune alternativă a fost analizată opțiunea „a nu face nimic”, ceea ce ar însemna că Republica Moldova ar alege să nu acționeze pentru transpunerea în legislația națională a *Directivei 2003/49/CE*, *Directivei 2011/96/CE*, *Directivei (UE) 2016/1164* și a *Directivei (UE) 2017/1852*, chiar dacă este țară candidat pentru aderarea la Uniunea Europeană, ceea ce ar implica, printre alte consecințe negative, ignorarea cerințelor și standardelor impuse de Uniunea Europeană.

Această opțiune ar putea duce la mai multe consecințe negative, inclusiv menținerea discrepanțelor între legislația națională și acquis-ul comunitar european, ceea ce ar putea afecta relațiile de cooperare cu Uniunea Europeană. Opțiunea „a nu face nimic” ar putea submina eforturile Republicii Moldova de a se alinia la valorile, standardele și regulile europene, punând în pericol procesul său de integrare europeană și dezvoltare durabilă, dar și va motiva în continuare pe contribuabil să efectueze circulația artificială a veniturilor către entitățile situate în țări cu impozite mai mici sau fără taxe. Astfel, această opțiune nu poate fi aplicabilă.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Ca urmare transpuneri și implementării proiectului de lege respectiv, Serviciul fiscal de Stat, în calitate de organ administrativ, va putea consolida mecanismele de administrare prin reglementarea procedurii de soluționare a litigiilor, precum și va asigura creșterea veniturilor bugetare având la baza Informația privind societățile străine controlate.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Conform anexei ”A” aferent capitolului 16 (Fiscalitate) din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr.306/2025*, costul estimativ pentru elaborarea proiectului de lege în vederea transpunerii parțiale a *Directivei 2003/49/CE*, *Directivei 2011/96/CE* și *Directivei(UE) 2017/1852* constituie 700 mii lei pentru fiecare acțiune în parte.

De asemenea, potrivit acțiunii nr.193 „Aprobarea proiectului de lege pentru transpunerea Directivei (UE) 2016/1164 din 12 iulie 2016 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne” din Planului național de reglementări pentru anul 2025 aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr.841/2024*, costul de elaborare a acțiunii a fost estimat la valoarea de 189,09 mii lei.

Totodată, costurile aferente acțiunilor de implementare și capacitate administrativă aferent proiectului de lege pot fi acoperite din cadrul programelor sau parteneri externi. La aceasta, putem să

menționăm că la implementarea acquis-ului, fapt ce urmează a fi realizat inclusiv până la intrarea în vigoare a proiectului de lege, vor fi necesare acțiuni fără un impact financiar semnificativ:

- Instruirea personalului pentru aplicarea noilor reglementări fiscale.
- Familiarizarea cu alte schimburi de informații în scopuri fiscale necesare a fi realizate.
- Participarea la Programe UE de asistență tehnică și schimb de bune practici.

Dacă să realizăm o analiză aproximativă în baza informațiilor existente, pentru perioada 2021 - 2024 au fost obținute venituri la bugetul de stat din impozitarea dobânzilor, royalty și dividende reținute din sursa de plată de la persoanele nerezidente după cum urmează:

mii lei

	2021	2022	2023	2024
Dobânzi	40 045,3	38 481,6	51 843,7	44 521,7
Royalty	38 800,1	25 079,2	30 490,3	28 438,4
Dividende	178 993,1	203 477,6	210 692,9	255 078,6
Total	257 838,5	267 038,4	293 026,9	328 038,7

Ca urmare a analizei datelor, putem observa în ultimii 4 ani o creștere ușoară de 27% într-o perioadă de 3 ani sau de 70200,2 mii lei în 2024 față de 2021 a veniturilor obținute din impozitarea dobânzilor, royalty și dividende primite de persoanele nerezidente.

Însă, datele existente nu pot fi luate drept bază pentru a prognoza cu exactitate impactul financiar asupra bugetului de stat, urmare a adoptării proiectului de lege, având în vedere faptul că la moment nu sunt aplicate cerințe aferent beneficiarului efectiv sau persoane plătitoare a veniturilor, precum și nu poate fi prognazată evoluția încasărilor în anii viitori până la momentul aderării.

Or, luând în considerare faptul că proiectul de lege urmează să intre în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, impactul financiar nu poate fi determinat pentru anul planificat pentru aderare - 2028, or prognozarea impactului este inexactă și poate duce în eroare.

Mai mult ca atât, având în vedere că tratatele de evitare a dublei impuneri stabilesc cote diferite pentru impozitarea dobânzilor, royalty-urilor și dividendelor, iar unele acorduri conferă dreptul de impozitare unui anumit stat, este dificil de estimat impactul asupra bugetului de stat. Acest lucru se datorează faptului că, există contribuabili care beneficiază de prevederile tratatelor și pot solicita ca impozitele pe venit plătite în străinătate să fie trecute în cont.

Totodată, normele aferent SSC nu sunt destinate în primul rând întru creșterea impozitului pe venit, ci au ca scop protejarea veniturilor fiscale ale statului. Aceste reglementări sunt concepute pentru a asigura că profiturile realizate de entitățile din grupul unui contribuabil (în special cele provenind de la societăți-mamă sau alte filiale ale grupului) rămân în baza impozabilă a acestuia, respectiv în țara de rezidență fiscală a societății-mamă. Astfel, scopul principal este prevenirea transferului artificial de venituri către entități externe care beneficiază de un regim fiscal mai favorabil, adică evitarea „evaziunii fiscale” prin mutarea profitului în jurisdicții cu taxe mai mici sau cu regimuri fiscale mai relaxate.

Pe de altă parte, conform legislației în vigoare, persoanele juridice rezidente din Republica Moldova nu sunt obligate să raporteze autorităților fiscale locale entitățile străine pe care le dețin, chiar dacă acestea sunt parte din același grup economic. Această reglementare face ca, în practică, să fie dificil de calculat impactul bugetar al veniturilor și profiturilor transferate între societăți din grup, mai ales atunci când aceste entități se află într-o jurisdicție străină. Astfel, autoritățile fiscale nu au la dispoziție informațiile complete despre rețelele de tranzacționare internaționale și fluxurile financiare ale companiilor, ceea ce limitează evaluarea precisă a impactului acestor practici asupra veniturilor fiscale interne.

În concluzie, deși reglementările sunt menite să prevină transferul de venituri și profiturile către SSC în scopuri de optimizare fiscală, lipsa unei obligații de raportare detaliată privind entitățile externe face dificilă măsurarea și monitorizarea efectivă a impactului fiscal real pe care aceste structuri îl pot avea asupra bugetului statului.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea prezentului proiect de act normativ va avea impact pozitiv asupra mediului de afaceri datorită noilor prevederi, care vor asigura facilitarea procesului de integrare în piața comună a Uniunii Europene, impuneri fiscale juste a societăților asociate ce sunt rezidente într-un stat membru UE.

Urmare a aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană, adoptarea prevederilor din proiectul de lege va asigura neutralitatea fiscală și evitarea dublei impuneri a veniturilor obținute din dobânzi, dividende și royalty, precum și va crește echitatea fiscală între companiile orientate local și cele cu structuri internaționale.

În cazul normelor SSC, proiectul include sancțiuni pentru persoanele juridice rezidente în următoarele cazuri:

- prezentării tardive a informației - amendă de la 10 000 lei la 30 000 lei;
- prezentarea informației neautentice - amendă de la 50 000 lei la 70 000 lei;
- neprezentarea informației - amendă de la 70 000 lei la 100 000 lei.

Regulile CFC/SSC sunt recunoscute ca instrumente de combatere a erodării bazei impozabile prin mutarea veniturilor către afiliați nerezidenți, uneori constituiți preponderent din rațiuni fiscale. OECD (BEPS Action 3) reține explicit că grupurile pot crea afiliați nerezidenți pentru a transfera venituri, iar regulile CFC contracarează aceasta prin impozitarea, în anumite condiții, a veniturilor realizate de subsidiare străine.

Obligația de raportare SSC:

- crește transparența asupra structurilor transfrontaliere relevante fiscal;
- permite o administrare fiscală bazată pe risc (risk-based compliance);
- descurajează “non-compliance by opacity” (neconformare prin opacitate), adică situația în care contribuabilul mizează pe lipsa informației în posesia autorității.

În Codul fiscal, pentru domenii cu risc fiscal ridicat și cu obligații informaționale complexe (ex. prețuri de transfer), sancțiunile pentru informații neautentice/neprezentare sunt semnificative (de ordinul zecilor/sutelor de mii lei), tocmai pentru a asigura efectivitatea administrării. De exemplu, pentru Informația privind prețurile de transfer, sunt menționate intervale precum 60.000–90.000 lei pentru informații neautentice și 100.000–150.000 lei pentru neprezentare.

Prin comparație, sancțiunile SSC propuse (50.000–70.000; 70.000–100.000) sunt:

- comparabile ca filosofie (aceleași trei trepte: tardiv / neautentic / neprezentare),
- ușor temperate față de unele obligații TP, ceea ce poate fi justificat prin faptul că informația SSC este un instrument-„cadru” anual (de identificare și sumarizare), iar intensitatea se poate completa ulterior prin controale și ajustări materiale.

Această coerență internă reduce riscul de disproporție legislativă și susține predictibilitatea regimului sancționator.

Cuantumul sancțiunilor propuse la art. 260 alin. (13)–(15) este justificat prin principiile efectivității, proporționalității și caracterului descurajator: sancțiunea crește gradual de la întârziere (10.000–30.000 lei), la raportare neautentică (50.000–70.000 lei) și la neprezentare (70.000–100.000 lei), reflectând severitatea impactului asupra funcției de administrare fiscală și menținând coerența cu sancțiuni similare aplicabile obligațiilor informaționale cu risc fiscal ridicat.

4.4. Impactul social

Proiectul nu are un impact social direct, deoarece nu reglementează domenii ce vizează în mod explicit sănătatea, educația, asistența socială sau ocuparea forței de muncă. Totuși, indirect, prin sprijinirea mediului de afaceri, măsurile pot contribui la menținerea locurilor de muncă și stimularea activității antreprenoriale.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Proiectul nu prevede colectarea sau procesarea de date cu caracter personal suplimentare.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Proiectul nu are un impact diferențiat de gen. Măsurile sunt neutre din perspectiva sexului și nu generează discriminări directe sau indirecte. Ele se aplică în mod egal tuturor contribuabililor, autorităților și instituțiilor implicate.

4.5. Impactul asupra mediului
Actul normativ nu reglementează domenii cu incidență asupra mediului. Impactul este considerat inexistent sau irelevant din punct de vedere ecologic.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
<p>Prezentul proiect de lege prevede asigurarea armonizării parțiale a Titlului II din Codul fiscal nr.1163/1997 la actele juridice ale Uniunii Europene, în partea ce ține de impozitarea dividendelor, dobânzilor și royalty, precum și Titlul V din Codul fiscal la prevederile aferent Societăților Străine Controlate și a mecanismelor de soluționare a litigiilor.</p> <p>Prin urmare, tabelele de concordanță la proiectul legii pentru modificarea Codului fiscal nr.1163/1997 au fost transmise pentru examinare și expertizare Centrului de Armonizare a Legislației a Cancelariei de Stat în conformitate cu prevederile art.35 din <i>Legea 100/2017 cu privire la actele normative</i>.</p> <p>Informația privind rezultatele expertizei Centrului de Armonizare a Legislației a fost inclusă în în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor.</p>
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
<p>Prezentul proiect de lege transpune <i>Directiva 2003/49/CE a Consiliului din 3 iunie 2003 privind sistemul comun de impozitare, aplicabil plăților de dobânzi și de redevențe efectuate între societăți asociate din state membre diferite și Directiva 2011/96/CE a Consiliului din 30 noiembrie 2011 privind regimul fiscal comun care se aplică societăților – mamă și filialelor acestora din diferite state membre</i>.</p> <p>Totodată, proiectul transpune parțial <i>Directiva 2016/1164 a Consiliului din 12 iulie 2016 de stabilire a normelor împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne</i> (anume normele aferent Societăților Străine Controlate).</p> <p>Urmare a adoptării proiectului de lege, în conformitate cu prevederile proiectului la art.226²⁸ alin.(3) din Codul fiscal, Ministerul Finanțelor va aproba cadrul secundar aferent formei, conținutului și modului de prezentare a Informației privind SSC.</p> <p>Mai mult ca atât, proiectul de lege transpune art.3 alin.(1) din <i>Directiva (UE) 2017/1852</i> ceea ce vizează implementarea mecanismelor de soluționare a litigiilor, iar procedura și modul de soluționare a acestora va fi aprobată de către Ministerul Finanțelor.</p>
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
<p>În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 <i>privind transparența în procesul decizional</i>, la data de 13 octombrie 2025, pe platforma guvernamentală a fost plasat anunț privind inițierea elaborării proiectului de lege: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-codului-fiscal-nr11631997-ce-vizeaza-transpunerea-directivelor-ue-in-domeniul-impozitelor-directe/15316 și pe site-ul Ministerului Finanțelor: https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-de-lege-pentru-modificarea-codului-fiscal-nr-11631997-ce-vizeaz%C4%83-transpunerea.</p> <p>De asemenea, proiectul de lege a fost publicat pentru consultări publice la data de 20 ianuarie 2026 atât pe pagina particip.gov.md: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-publica-a-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-codului-fiscal-nr116319/15316, cât și pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor: https://mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-organizarea-consult%C4%83rilor-publice-845.</p> <p>Astfel, în conformitate cu prevederile <i>Regulamentului Guvernului</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr.610/2018</i>, prezentul proiect de lege a fost supus avizării de către Ministerul Dezvoltării</p>

Economice și Digitalizării, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Banca Națională a Moldovei, consultat cu mediul de afaceri, precum și supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației, fiind asigurată elaborarea sintezei în cauză.

7. Concluziile expertizelor

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție/juridice urmează a fi inclusă în sinteză obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor. Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului de lege cu actele normative ale Uniunii Europene, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Modificarea Titlului II (impozitul pe venit) și Titlul V (administrarea fiscală) din Codul fiscal nr.1163/1997.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului de lege implică elaborarea cadrului normativ secundar privind forma, conținutul și modul de prezentare a Informației privind SSC și procedura și modul de soluționare a litigiilor.

Acestea vor fi elaborate de către Ministerul Finanțelor cu suportul Serviciului Fiscal de Stat.

Ministru

Andrian GAVRILIȚĂ